

Bilaga till Vägledning – Samråd och tillståndsprövning i samband med skogs- och jordbruk m.m.

Nedanstående förlagor är endast avsedda som exempel på lämpliga formuleringar vid länsstyrelsebeslut. Formuleringar och punktlister kan användas där de behövs, och beroende på aktuell situation kan givetvis länsstyrelsens beslut få olika utformning.

Fornlämningar i skogsmark

I länsstyrelsens beslut bör det generellt t.ex. anges om skrivelsen är ett meddelande eller ett beslut. Beslut bör lämpligen ha en kartbilaga där området för uppställda villkor markeras. I ett beslut ska det t.ex. anges villkor avseende:

- Körskador
- Markberedning
- Övertäckning, t.ex. avlägg och upplag av skogsavfall.
- Gödsling/askåterföring
- Anordning av basvägar
- Plantering
- Ev. kvarlämnande av träd efter avverkning, inkl. s.k. kulturstubbar
- Stubbskörd
- Markägarens skyldighet om att informera berörd personal i skogsbruket.
- Beslutets giltighetstid.

Fornlämningar i jordbruksmark

I länsstyrelsens beslut bör det generellt t.ex. anges villkor avseende:

- Djupplöjning
- Dikesgrävning
- Beslutets giltighetstid.

F ö r l a g a, s k o g

BESLUT   Dnr:

Datum

[Mottagare]

Tillstånd till ingrepp i fornlämningsområdet för fornlämning [RAÄ [nr xx] inom [fastighet] i [xx] socken i [xx] kommun, [xx] län

Beslut

Med stöd av 2 kap. 12 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (KML) lämnar länsstyrelsen, med nedan angivna villkor, er tillstånd till föryngringsåtgärder inom fornlämningsområdet till rubricerade fornlämningar.

Villkor avseende tillståndspliktiga åtgärder

Länsstyrelsen ställer, med stöd av 2 kap.13 § KML, nedan angivna villkor:

- Fornlämningarnas synliga anläggningar får inte köras över, övertäckas med skogsavfall eller annat.
- Markberedning är endast tillåten som fläckmarkberedning i ett område 30–50 meter från fornlämningarnas synliga anläggningar, med högst 60 cm stora fläckar och intill ett djup om högst 5 cm ner i mineraljorden.
- Avlägg eller upplagsplatser får inte förekomma närmare än 30 meter från fornlämningarnas synliga anläggningar.
- Plantering får ej ske på fornlämningarnas synliga anläggningar.

- Plantering får ske manuellt i ett område 5–30 meter från de enskilda fornlämningarnas synliga anläggningar och på ett sådant sätt att de vuxna trädens rötter inte skadar fornlämningarnas enskilda synliga anläggningar, exempelvis vid vindfälle.
- Området närmast enskilda fornlämningar ska grovrensas från ris och annat skogsavfall.
- Beslutet gäller i tre år från beslutsdatum.

Rekommendationer

Det är förbjudet att orsaka skador på fornlämningen utan tillstånd enligt 2 kap. 12 § KML. Av det skälet görs ni uppmärksam på följande rekommendationer för att undvika skador:

- Körning med skogsmaskin bör helst ske på tjälad mark eller under sådana förhållanden att markskador, t.ex. hjulspår, inte uppstår.
- Om det behövs bör drivningsvägar risas inom 30 meter från fornlämningarnas synliga anläggningar för att undvika markskador.
- Träd som i händelse av vindfälle kan ge skada inom eller i nära anslutning till fornlämningens synliga enskilda anläggningar bör tas ner.
- S.k. kulturstubbar, upp till 1,3 meter höga, kan lämpligen sparas som markering intill enskilda fornlämningar.
- Avverkning och uttransport av timmer bör ske på sådant sätt att släpskador eller erosion inte uppstår.

Ni ansvarar för att personer som på ert uppdrag, direkt eller indirekt, utför skogsbruksåtgärder inom området informeras om innehållet i detta beslut. Enskilda anläggningar bör markeras i terrängen med markerband. Om tveksamheter finns avseende fornlämningarnas läge på marken bör länsstyrelsen rådfrågas. Länsstyrelsen kan komma att utföra besiktning efter skogsbruksåtgärder.

Motivering

Enligt 2 kap. 6 § KML är det förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Till en fast fornlämning hör enligt 2 kap. 2 § KML ett så stort område, benämnt fornlämningsområde, som behövs för att bevara den och ge den ett tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse. Länsstyrelsen bedömer att angivna skogsbruksåtgärder berör fast fornlämning. Det krävs därför tillstånd enligt KML för återplantering inom fornlämning inklusive fornlämningsområde.

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen har den 9 april 2010 tagit del av er genom Skogsentreprenören AB till Skogsstyrelsen ställda anmälan om föryngringsavverkning inom rubricerad fastighet. Avverkningsanmälan SKS dnr 266, 267/08.

I västra delen av avdelning 13 enligt skogsbruksplanen ligger fornlämning nr 9:1, en grav i form av en rund stensättning. Intill graven, mot söder och öster, finns flera förhöjningar som kan vara gravar. I avdelningens södra gräns finns en fångstgrop, fornlämning nr 45:1. Lämningarna beskrivs närmare i bilaga 2.

Till varje fornlämning hör ett område på marken (fornlämningsområde). Inom detta område gäller KML:s bestämmelser till skydd för fornlämningar. Dessa innebär bl.a. att det fordras tillstånd att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada fornlämningen. Då fornlämningsområden kan vara omfattande har något beslut om fornlämningsområde inte fattats här. I stället anges villkor för aktuella skogliga ingrepp i fornlämningen.

Upplysningar

Skulle okända fornlämningar, t.ex. i form av eldstäder och stenpackningar, eller fornfynd framkomma i samband med skogsarbeten ska arbetet omedelbart avbrytas och länsstyrelsen meddelas.

Detta beslut innebär prövning enligt 2 kap. KML. Behövs tillstånd enligt annan lagstiftning får ni ansöka särskilt om det. Detta beslut kan överklagas hos länsrätten enligt bilaga 3.

Beslut i detta ärende har fattats av:

Chef Namn Namn

Handläggare Namn Namn

Bilagor:

- 1) Karta med fornlämningar och område för villkor markerade
- 2) Utdrag ur fornminnesregistret,
- 3) Hur man överklagar

Kopia + bilaga 1-2: Skogsstyrelsen, Skogsentreprenören AB, Riksantikvarieämbetet, Internt Samhällsbyggnadsenheten

Bilaga: Samråd och tillståndsprövning i samband med skogs- och jordbruk m.m.

F ö r l a g a, j o r d b r u k

BESLUT   Dnr:

Datum

[Mottagare]

Tillstånd till ingrepp i fornlämningsområdet för fornlämning [RAÄ [nr xx] inom [fastighet] i [xx] socken i [xx] kommun, [xx] län

Beslut

Med stöd av 2 kap. 12 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (KML) lämnar länsstyrelsen er tillstånd till dikesgrävning inom fornlämningsområdet till rubricerade fornlämning.

Villkor

Länsstyrelsen ställer, med stöd av 2 kap. 13 § KML, nedan angivna villkor:

- Dikesgrävning är tillåten enligt markering på kartbilaga. Diken får vara högst 1,5 m breda.
- Beslutet gäller i tre år från beslutsdatum.

Rekommendationer

Ni ansvarar för att personer som på ert uppdrag utför arbete inom området informeras om innehållet i detta beslut. Om tveksamheter finns avseende fornlämningarnas läge på marken bör länsstyrelsen rådfrågas.

Motivering

Enligt 2 kap. 6 § KML är det förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Till en fast fornlämning hör enligt 2 kap. 2 § KML ett så stort område, benämnt fornlämningsområde, som

behövs för att bevara den och ge den ett tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse. Länsstyrelsen bedömer att angivna åtgärder berör fast fornlämning. Det krävs därför tillstånd enligt KML för ingrepp inom fornlämning inklusive fornlämningsområde.

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen har den 9 april 2010 tagit del av er ansökan att utföra dikesgrävning inom rubricerad fastighet.

I åkermarkens västra del ligger fornlämning nr 9:1, en stenåldersboplats utan synligt märke ovan mark.

Till varje fornlämning hör ett område på marken (fornlämningsområde). Inom detta område gäller KML:s bestämmelser till skydd för fornlämningar. Dessa innebär bl. a. att det fordras tillstånd att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada fornlämningen. Då fornlämningsområden kan vara omfattande har något beslut om fornlämningsområde inte fattats här. I stället anges villkor för aktuella ingrepp i fornlämningen.

Upplysningar

Skulle okända fornlämningar, t.ex. i form av eldstäder och stenpackningar, eller fornfynd framkomma i samband med arbetena ska arbetet omedelbart avbrytas och länsstyrelsen meddelas.

Detta beslut innebär prövning enligt 2 kap. KML. Behövs tillstånd enligt annan lagstiftning får ni ansöka särskilt om det. Detta beslut kan överklagas hos länsrätten enligt bilaga 3.

Beslut i detta ärende har fattats av:

Chef Namn Namn

Handläggare Namn Namn

Bilagor:

- 1) Karta med fornlämningar och aktuella ingrepp markerade.
- 2) Utdrag ur fornminnesregistret,
- 3) Hur man överklagar

Kopia + bilaga 1–2: Riksantikvarieämbetet,
Internt Samhällsbyggnadsenheten

Bilaga: Samråd och tillståndsprövning i samband med skogs- och jordbruk m.m.